

नामागम.

पंथी जीता.

अनारकली

न
व
श
जि
रा
दि
त्य
मं
हिर.
ग
व
रा.

संभार्य.

आधुनिक दुनियाया साया तपस्वीने

श्रीकृत विद्यापीठ श्रीशास्त्र
श्रीमहावाह
श्रीमहावाह श्रीमहावाह
श्रीमहावाह श्रीमहावाह

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાશિટ્ટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૮૩૩ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ગાંધી ૧૯૮૧

વિષય ૪ : ૨ - : ૧૫

ગાંધી-ગીતા.

મહાત્મા ગાંધીજીની સ્તુતિથી દરેક વર્ગને મોટે
ભરપૂર કાવ્ય સંગ્રહ.

યદા યદા હિ ધર્મસ્ય ગ્લાનિર્ભવતિ ભારત ।
અભ્યુત્થામધર્મસ્ય તદાઽઽત્માનં સૃજામ્યહમ્ ॥
પરિત્રાણાય સાધૂનાં વિનાશાય ચ દુષ્કૃતામ્ ।
ધર્મસંસ્થાપનાર્થાય સંભવામિ યુગે યુગે ॥

“ જ્યારે જ્યારે ધર્મની પડતી અને અધર્મની
ચડતી થાય છે, ત્યારે ત્યારે હું દેહ ધારણ કરું છું.

સંતના સરક્ષણ અર્થે, ને દુષ્ટોના વિનાશ અર્થે
ધર્મને દૃઢપણે સ્થાપવા હું યુગે યુગે અવતાર ધારણ
કરું છું. ”

પ્રકાશક,

નવશક્તિ સાહિત્ય મંદિર,

શ્રી રામકૃષ્ણ જયંતિ]

ગોધરા.

मोहनाष्टकम्

रोगैः समाकुले देशे पापे वृद्धिगते तथा
परै र्गृहीत सर्वस्वे जने निर्धनतां गते ॥ १

समायं देश इत्येवं भावेऽप्या डल्लैर्विनाशिते
गान्धी महाशयो लोकं रक्षितुं जनिमग्रहीत् ॥ २

कृष्णेन यत्कृतं कर्म यत्कृतं गौतमेन च
तदेव मोहनः कर्तुं मुधुक्तो वर्ततेऽधुना ॥ ३
अर्थान्धैः परिपीडितान्गतबलान्दीनाञ्ज-

नानुद्धरन्

तप्त्वा तीव्रतमं तपः परहितं कर्तुं सदा सोद्यमः ।
अल्पाकल्पवृत्तो विकल्परहितः संकल्प-

शक्तयायुतः

जीयाद्भारतवर्षभक्तप्रवगे गान्धीः सदा

शुद्धधीः ॥ ४

ભારતોદ્ધરણાર્થે યો જાતો જગતિ ધર્મવિત્ ।
 વિના શસ્ત્રૈર્જયો यस્ય મોહનં તં ન મામ્યહમ્ ॥ ૫
 મોહનં શત્રુ સઙ્ઘાનાં મોહનં સુહૃદાં તથા ।
 નિશ્ચૈર્ગુણ્યં જિતાત્માનં મોહનં પ્રણમામ્યહમ્ ॥ ૬
 ધર્મયુદ્ધે જના યેન વયં સર્વે નિમન્ત્રિતા : ।
 સોઽયમથ પુરોઽસ્માકં વર્તતે પુરુષર્ષભઃ ॥ ૭
 કૃત્વા શિરસિ તસ્યાજ્ઞાં તદ્દર્મપરિગ્રહ્ય ચ ।
 ર્હિપ્સિતં પ્રાપ્નુયામેતિ દિશતુ કમલાપતિઃ ॥ ૮

‘ નવશક્તિ ’ પત્રના આહુકો માટે.

૧-આઠ આહુક કરી આપનારને પત્ર ભેટ મળે છે

૨-ત્રી આહુકને સ્ત્રીના વનવાસ ભેટ મળે છે.

૩-ચાર ત્રી આહુક કરી આપનારને પત્ર ભેટ મળે છે.

૪-આહુકને મહારામાળની ચ લુ છબી ભેટ મળે છે.

કમ વીર ગાંધીજીને !

ખલે પધાર્યો ભારત માના બાલુડા !
 ગુર્જરી આંકે તુજનાં પગલાં ધન્યજો !
 હિંદીઓનાં હૃદાં હર્ષે ઉછળે;
 ધર્મજાડમાં ઉત્સવનો છે દિન જો ! ભલે
 સંદટનો પંહર્યો તે' ગાંધુ અંધજો,
 જાળીમાં ભરિયાં છે આલમ નૂરજો;
 સુખ, સંપત્તિ ચૌ હે'વ્યાં ભારત બાલને,
 ગ્રહોચો' તેનાં અસહ્ય વીરતે' દુઃખ જો ! ભલે
 આફ્રિકાના દર દેશમાં ઉદ્ભવ્યો,
 વીરો ! સાધુ જનના રક્ષણ કાજજો,
 દુષ્ટત્યો નિવાર્યો બન્ધુ સામટો,
 ભારતનાં દીવાળ્યાં જગમાં નામ જો ! ભલે
 યુગે યુગે અવતારી તું' નો ધજો,
 ભારતમાં ફરી ધર્મ સ્થાપના માટજો;
 ઉજળાં નારાં મહ્યરિત્રો સૌ ઉતરો,
 ભારત જનનાં હૃદાં હૃદાં માંહિજો ! ભલે
 ભારત મૈયા અતિ હર્ષે સત્કારવી,
 ગુર્જરી કેરા મોંઘા, અમૂલ્ય બાળજો,
 તારાબટ્ટી ! આ સિંહ સમોવડ વીરલા !
 રાખી તે'તા જનની કેરી લાજજો ! ભલે
 સીતારામ શર્મા.

વીર પૂજા

આજે પૂજન ગાંધી તણાં અમ દેશમાહી આદર્યાં
 સેવા અને સામગ્રીમાં, અમ તંત હુયાં પાથર્યાં.
 સાધન અધૂરા છે છતાં, પૂજન અમે તો આદર્યાં.
 સાધન અધૂરાં છે રહ્યાં. હયાં પૂરાં પ્રેમે ભર્યાં
 સ્વદેશ ભકિત રક્તથી, જેની રજેરગ છે ભરી;
 એ પરમ પૂનિતવીની પૂજન અમે છે આદરી.
 નિજદેશ દેરા હિતમાં. નિજ દિનને જેણે ગળ્યું;
 એ દિવ્ય આરુ દયને, પ્રેમે અમારે પૂજવું.
 એ સંત ! રૂપિ ! ગહર્ષિઓ ! આવો તમે અમ મંડપે
 દિધાર્યુ ભવ આશિષો, જ્યાં આદર્યું પૂજન અમે
 સતિઓ સહુ ભારત તણી રહ્યાં સ્વર્ગથી નિહાળજો;
 પુણે ભર્યા શુભ થાળ તમ, ગાંધી પર રસાવળ
 ભારત તણા ભાવિક જનો, આવો સહુ સંધે માળી;
 તમે સહુ વીર ચર્ચુમાં, નમતાં હૃદય શિષો લખી.
 બહેનો, દુહિતા, દેવિઓ ! કુમ કુમ ભર્યા થાળોઝહી;
 કુમ કુમ ઉડાડો મંડપે, જ્યાં આદરી પૂજન વિધિ

—એ તારાન રાખી

ગાંધીજીને ચરણે

[સુરતાની વાડીના મીઠા મોરલાઃ]

ધન્ય ગાંધીજી ગુર્જર કેરા બાલુડા,
ધન્ય હીપાવી ગુણીયલ ગુર્જર માતળે !
સ્વતંત્રતાનો અરૂણોદય અંજો થયા,
પારતંત્ર્યની ઘટવા માંડી રાતળે.

ધન્ય ગાંધીજી ગુર્જર કેરા બાલુડા,
સળેકડા શા ગુર્જર શિશુઓ રમેહથી,
શિખરો શાન્તિ કેરા મોંઘો મંત્રળે !
અખામ્હીએ શુદ્ધ ચિત્તથી સર્વને,
દર્શાવ્યો નિજ દેશ ઉત્તતિ પંથળે !

ધન્ય ગાંધીજી ગુર્જર કેરા બાલુડા,
સાબર તટ પર ઉભો રહીને એકલો,
મોહન મીઠી મોરલીઓ નીજ વાયળે !
દિવ્ય સૂરીલા નાદ થઈ ગો બંસીના,
આત્મા ભારત બાળો ખેડાં થાયળે !

ધન્ય ગાંધીજી ગુર્જર કેરા બાલુડા,
અદ્ભુત આકર્ષણથી બંસી નાદના,
ભારત દિલ્લડાં તુજ પ્રતિ ખેંચાય લે !

આહુતિ દેવાને ભારત યજ્ઞમાં,
 ખાલ, વૃદ્ધને સ્ત્રી રત્નો ચિત્ત ચાહ્યો !
 ધન્ય ગાંધીજી ગુર્જર કેરા ખાલુડા. ૮
 પાઠ પઢાવે સત્ય અને નીતિતણા,
 અનુમયવાન આત્માબળ આહ્વાદ બો !
 અચેત જીવનમાં નવ ચેતન રડતો,
 નાપૂર્વ રક્ષ-નિજ દેશ સેવ છલકાયજા !
 ધન્ય ગાંધીજી ગુર્જર કેરા ખાલુડા. ૯

શઠં ધ્રુતિ સત્યમ્ નાં સૂત્રા બોધ તો,
 અડગ ટેકીલા સ્વરાજ્ય વાદી વિરજો !
 કમળીર લાડીલા ભારતી મતના.
 અનુપમ ચરણે નમતું અજો શિરજો !
 ધન્ય ગાંધીજી ગુર્જર કેરા ખાલુડા. ૧૦
 નાનલાલ પંડ્યા

તાજ વગરના રાજા—ગાંધીજી
 ધન્ય ગાંધીજી, તાજ વગરના રાજા હિંદુસ્તાનના
 પાય લાગુજી, કર્મવીર લાડીલા ભારત માનના,
 પારતંત્ર પીડાથી છાડવવા,
 નિજ દેશ તણી ચઢતી કરતા,
 વળી દુઃખ સઘ માં દીનનાં હરવા જય ગાંધીજી

પરદેશી કાપડને ખાળી,
 થયાં શુદ્ધ સકળ નરને નારી,
 સુશોભિત ખાધી અંગ ધારી, જય ગાંધીજી
 ઘર ઘરમાં રેંટીઆ ફેરવવા,
 સૌ નર નારીને બોધ કર્યા,
 શુદ્ધ ખાધીથી તન શોભવવા. જય ગાંધીજી
 પોષાર ગરીબનો કાન ધરી,
 હોડયા બહારે બટ બહાર ધરી,
 બનતી નિઃશ્ચી જન સેવ કરી. જય ગાંધીજી
 વૈભવ સઘળા છોડી દઈને,
 ભારત માટે ફકીરી લઈને,
 જગબ્યા જન દેશ ફરી ફરીને. જય ગાંધીજી
 ભારતનું ગૌરવ જાળવવા;
 તમે તન મન ધન કુરબાન કર્યાં
 ખંસી સુરથી સૌ હીલ કર્યાં જય ગાંધીજી
 શાંતિનો માથો મંત્ર લાળી,
 સત્યાગ્રહીએ નિઃશ્ચ દેહ દમી;
 “મરવું પણ મારવું કોઈ નહિ.” જય ગાંધીજી

સ્વપ્રેક્ષ્ય સુતરના તાર થઈ,
 ખેંચાતું આવે એજ નકી,
 સુદર્શન ચક્રની સ્ફાયા થકી. જય ગાંધીજી
 અસહકાર તણે રણ જંગ રચી,
 લડતો વીર કેડરી કેડ કસી;
 ઘા પડતાં પણ નહિ જાય ડગી. જય ગાંધીજી
 નાનાલાલ પટેલ.

મોહનની મારલી.

વગાડી મોરલી મોહન લગાડી લાલ તે લગની
 અનુપમ એકતા સ્થાપી, ગળીને બ્રાતને લગની
 સુણાવ્યા દિવ્ય મંત્રોને, વિજાએ સવની વાહી.
 સજાવ્યાં નીતિ-શસ્ત્રોને, કરે દ્વજ સત્યની સાહી;
 અહમ્ના ભાવને લેલી, રહી સૌ લેહને છેલી,
 અજળ જાદુ ભેદીએ, મધુરી મોરલી તારી.
 જગાડ્યા ભારતી પુત્રો, મતિની નેં પ્રતિ માપી,
 લખાવ્યાં સ્નેહનાં સૂરા, નસેનસ લકિત રહી વ્યાપી,
 નચાવ્યાં રાજ ! જડ-ચેતન, વગાડી તેં વીણા મોહન,
 સ્વીકારો શાધુ જન તમને અમારાં પ્રેમ વંદન છે.
 નાનાલાલ પટેલ.

મનમોહન ખલિફાર ગાંધીજી !

મનમોહન ખલિફાર ગાંધીજી !

નૂર સેન્ય સરહાર ગાંધીજી !

નૂતન યુગ ઘડનાર ગાંધીજી !

દેવી તેજ ચમકાર ગાંધીજી !

ગુજરાતી કુળે ગાળે ગાંધી !

નંદનવન વન વાળે ગાંધી !

રાજ બંને વિષય તાળે ગાંધી !

ફિલ ફિલ સર્વ નવાળે ગાંધી !

જગત માત્રનું નર ગાંધીજી !

જ્ઞાનામૃતનું પૂર ગાંધીજી !

ભારત બંસી સૂર ગાંધીજી !

ફિલ ફરિય ભરપૂર ગાંધીજી !

ગાય ગોપ ગોપાલક ગાંધી !

સત્યાગ્રહ સંચાલક ગાંધી !

હિંદ જનોના તારક ગાંધી !

જગત સર્વ ઉદ્ધારક ગાંધી !

ખાધી પ્રજાતા તોલ ગાંધીજી !

ખાબુપણ અણમોલ ગાંધીજી !

કુંજ કુંજ કલ્લોલ ગાંધીજી !

રાષ્ટ્ર ચેતના બોલ ગાંધીજી !

જ્ઞાન માર્ગમાં પ્રાદ્યુષ્ય ગાંધી !

રણ શુરવીર રણાંગણ ગાંધી !

વૈશ્ય કુળનું ભૂષણ ગાંધી !

શોભાવે સેવક ગણ ગાંધી !

સાધુ જીવન સુદહાણ ગાંધીજી !

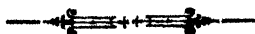
સત્યવચનની ખાણ ગાંધીજી !

રાષ્ટ્ર પ્રકાશે બાણ ગાંધીજી !

ભાર જીવન પ્રાણ ગાંધીજી !

મનમોહન બલિદ્ધ ર ગાંધીજી.

ગોકળદાસ રામચંદ્રા

ગાંધીનું ગુજરાત.

ગાંધીનું ગુજરાત ગણાયે !

ગાંધીનું ગુજરાત ૧

ગુર્જર દેશે વિરલ મૂર્તિ એ વિમલ સરળ સાક્ષાત
દર્શનથી કંઈ ચેતન પ્રકટે, જોતાં એની જમાલ;

જેમાં સાચા સાધુઓ જ્ઞાત

ગાંધીનું ગુજરાત !

સાબરમતીના સુંદર તટપર પ્રગટ્યું નૂતન પ્રભાત,
 મોહન તુમ સત્યાગ્રહ બંસી, સૂર સુણી સહુ જાત,
 કરે મીઠી ઐક્યની વાત—
 ગાંધીનું ગુજરાત !

દેશ ભકિતને રાજભકિતની સાથે સાચી વાત,
 નિર્ભયતાને સત્ય વચનની દિક્ષા દઈ તહે તાત !
 બનાવ્યું નવું ગુજરાત—
 ગાંધીનું ગુજરાત !
 ગોકળદાસ રાયચુરા

મહાત્મા ગાંધીજીને ચરણે !

- વિશ્વ વિમોહન મોહન ! તહે જગમા બધે,
 સત્યાગ્રહથી અમર ઝૂં નિજ નામ જો ! ૧
- કર્મચોગની સરસ સમાધિ સાધીને,
 સ્વાર્થ ત્યાગના કીધા પ્રાણુ કામ જો ! ૨
- કમર કરી નિજ બાંધી જન હિત કાળે,
 ગાંધી ! કીધાં અને ઉજવડ કામ જો ! ૩
- કાયચકિતનું મહિમ્ન જગને શીખવો,
 ભર નિદ્રાથી જગવ્યું હિન્દુસ્થાન જો ! ૪

હાડકવાયા બાયા ભારત માતના,
ગવાય જગજનમુખ આજે તુજ નામજો ! ૫

સાહું છવન ને મનન ઉંચું રાખી સદા,
સ્વદેશ માટે સહ્યું અતિ અપમાન જો ! ૬

પરોપકારાય સતાં વિમૂતયઃ તણું,
પૂર્ણ કરાવ્યું અમને વીરા ! ભાન જો ! ૭

હુનિયાના બેલી ! ઠેલી સઉ સંકટો,
નિજ કર્તાવ્યે રાખી પૂરણ હામ જો ! ૮

રાષ્ટ્રછવનના પહોળા મેંઘા પાઠને,
હિન્દ તણું કીધું વિશ્વે સન્માન જો ! ૯

બાહ્ય ધરી તેં બાધવ દીવજનો તણી,
એકલશૂરે દીધું દયાનું દાન જો ! ૧૦

મોહન ! મોહ ન રાખ્યો તેં નિજ સ્વાર્થમાં,
કૃષ્ણ તણા અવતાર ! તહનેય પ્રણામ જો ! ૧૧

કર્મવીર ! તુજ હીર સદા દીપાવજે,
ગાય 'પ્રભાસ્કર' ગુણિયલ તુજ શુશ્રુષાન જો ! ૧૨

શ્રી. જન્મદર્શન પ્રભાસ્કર.

યુગાવતાર ગાંધી.

આજનો યુગાવતાર ગાંધી,

હો બન્ધુઓ !

આજનો યુગાવતાર ગાંધી !

નયને સ્વાતંત્ર્ય નેમ,

હૈયે છે દેશ પ્રેમ,

સૂતરે સ્વરાજ્ય રહ્યો સાંધી.

હો બન્ધુઓ !

આજનો યુગાવતાર ગાંધી !

લાવે પૌત્ર યુગ,

રેલે વીરત્વ અનૂપ,

આત્માની ઉઘાટે એ આંધી.

હો બન્ધુઓ !

આજનો યુગાવતાર ગાંધી !

એના દેવી સંદેશ,

ઝીલે છે સર્વ દેશ,

શાંતિના સામ્રાજ્યની એ આંખી,

હો બન્ધુઓ !

આજનો યુગાવતાર ગાંધી !

શ્રી. જનાર્દન ન્હાનાલાલ મહારાજ.

“ મોહન ” મોરલી.

વાગેછે રે. વાગે છે. અહીં મોહન મોરલી વાગેછે,
એનો શબ્દ ગગનમાં ગાજે છે, આંહીં
સેવા તે કરે મારગ બતાવે, ત્યાગના દાણ માગેછે. અહીં
ભારત વર્ષે જંગમચોછે, જંગમમાં જંગ જમાવેછે. અહીં
દુકી ધોતી. પહેરણ, ખોળી, દુષ મૃતિ વિરાજેછે. અહીં
વિદેશી વસ્ત્રનાં હરણ કરીને, સૌને લેખ ધરાવેછે. અહીં
ભરતખંડની ગલી ગલીમાં, ખાદી મંત્ર સુણાવેછે અહીં
અં મોરલીને દેશ લજેતો, દુઃખડાં સર્વે લાગેછે. અહીં

—જોઈએ છીએ—

નવશક્તિ—પત્ર, ગ્રંથમાળા, આના માળા

માટે ગ્રાહકો—જાહેરાતો—એજન્ટો—

લાવ, નિયમ વગેરે માટે

આજેજ પૂછો:—

સંપાદક—નવશક્તિ, કાર્યાલય

ગલ્લેમંદી—સુરત.

તા. ક:—એક વખત કામ પાડી ખાતરી કરશો.

સ્રી ઉપયોગી નવી દબથી લખાયલું

—સીતા વનવાસ—

અગીઆર આનાની ટિકિટ ખીડવી.

સ્વદેશ ભાવના ને જગવતું કાવ્ય પુસ્તક

—ભારત કીર્તન—

ત્રણ પૈસા (સીતા વનવાસ લેનારને ભેટ)

ગાંધીજીની સ્તુતિથી ભરપૂર

—ગાંધી ગીતા—

સ્નેહીઓમાં ભેટ કરવા વધુ મંગાવો.

સોના, ત્રણ રૂપિયા.

હવે પછી પ્રકટ થનાર નૂતન કાવ્ય સંગ્રહ.

—ગુર્જર ગીતા—

નાણાં મોકલતાં મ. ઓ. કે ટિકિટ ખીડવી. કોઈ પણ

પુસ્તક માટે લખો:—

નવશક્તિ સાહિત્ય મંદિર

ગોધરા (પાંચમહાલ.)

પ્રકાશક—ભીખાભાઈ પુરષોત્તમ વ્યાસ, નવશક્તિ કાર્યાલય

ગલેમંદી, સુરત. મુદ્રક—હરજોવનદાસ હરકીશનદાસ

શ્રી 'અંગિકા વિજય' શ્રી. પ્રેસ બરાતપુરી લાગોળ—સુરત.

અમારે ત્યાં મળતાં પુસ્તકો.

મારો જીવનો અનુભવ (મ. ગાંધીજી)	૦-૬-૦
આલ પ્રાર્થના	૦-૧-૩
મહાત્માની દિવ્ય વાણી	૦-૨-૦
હિંદ કિર્તન	૦-૬-૦
શિવદયાળની શોધ	૦-૧-૬
પાંડવ ગ્રુપ્ત નિવાસ	૦-૧૦-૦
સીતા વનવાસ	૦-૧૦-૦
અનંગ હારમ	૦-૮-૦
હરીઆની ડાકણ	૧-૮-૦
મુધારાનો સાર	૧-૮-૦
ભારત કિર્તન	૦-૦ ૯
દરેક સાહિત્યનાં પુસ્તકો મળશે. મંગાવનારે મ. ગો	
ડે ટિકિટ બીડવી.	

(પિસ્ત્રેજ બુક.)

ત્રી ઉપયોગી નવી હળથી લખાયલું

આલ-ખાલાને લેટ કરવા લાઘક.

-સીતાવનવાસ-

(મૂલ્ય દશ આના.)

નવશક્તિના માહક વનારને છ આના.

લખો:-નવશક્તિ સાહિત્ય મંદિર.

ગેધરા (પંચમહાલ)

નવશક્તિ

એટલે

ગરવી ગુજરાતનું નવું મ
દર મદિને—ને તમારા જ્ઞાનમાં નવી રાત્ર

તમારો જુદો કાળે
તમારો જોડો વિષ કાળે
મહાત્મા ગાંધીજીની વાતગીતો
વસંતો પાત કાળે
મહાત્માજીનો દિલીપે
અને તમારો વાળોને અમારો અમારો

નવશક્તિ વાંચો

દરેક માસની પૂનેએ પ્રગટ થાય છે
વાર્ષિક લગભગ પોસ્ટેજ મહિત રૂા સવા
માત્ર ચાર આનની ટિપ્પોટ બીટીને નમુનાજ મ
જુઓને રૂા માટે અમારેજ અમારી બદલો હો

લેખા: નવશક્તિ કાર્યાલય—

ગણેમરી સુ

